

MUNI
ARTS

FAVBPa060 – Dějiny světové kinematografie I

Nástup zvukového filmu

Mgr. Michal Večeřa Ph.D.

Zavádění zvukového filmu

- První pokusy se synchronizací zvuku a obrazu
- Zdokonalování vynálezu – 20. léta
- Uvedení do praxe na přelomu 20. a 30. let
- Rozdílná dynamika zavádění ve světě
- Vliv společensko-ekonomické situace

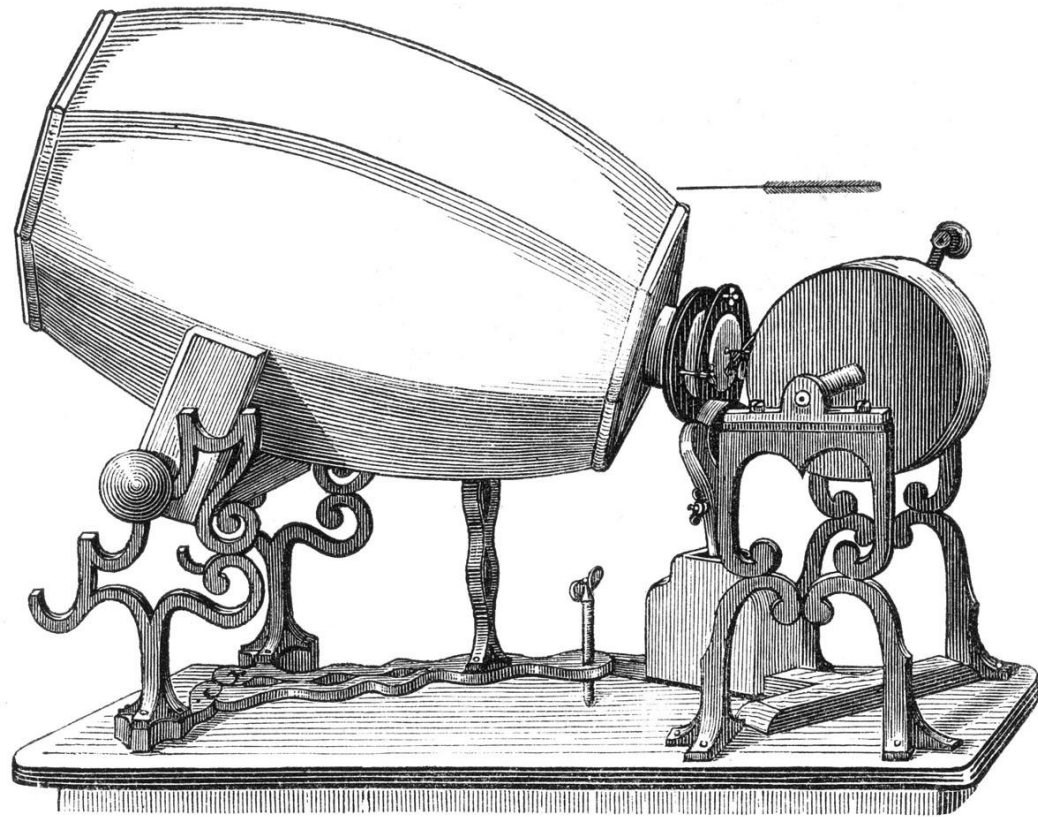
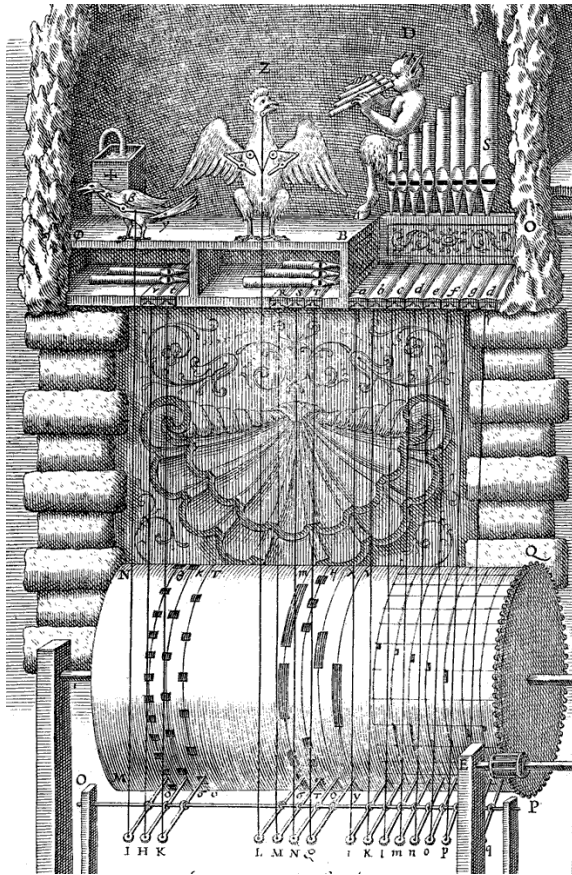
Prehistorie zvukového filmu

Kdy se uskutečnily první pokusy o
synchronizaci zvuku a obrazu?

Zvukové záznamy

- Akustický záznam (před 1925)
- Elektrický záznam (1925–1945)
- Magnetický záznam (1945–1975)
- Digitální záznam (1975–dosud)

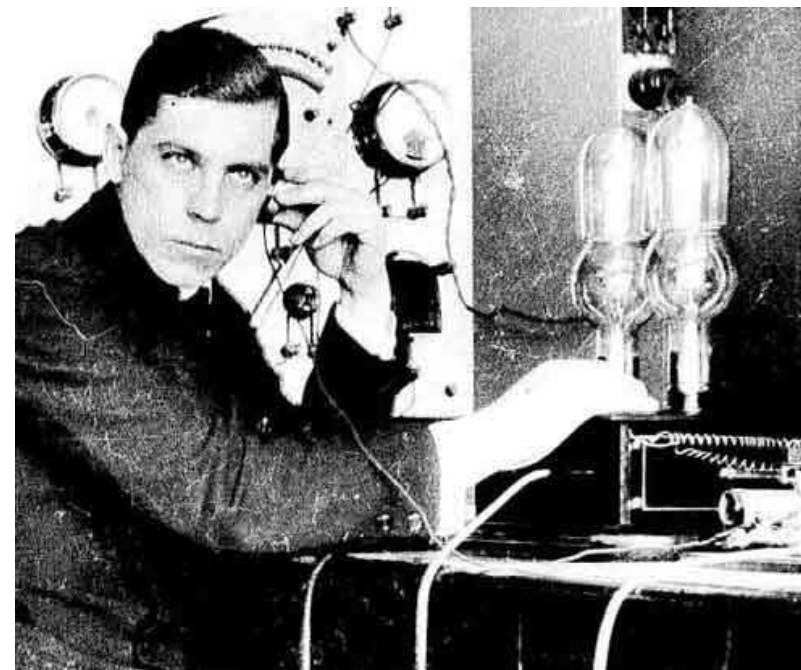
Zvukové záznamy

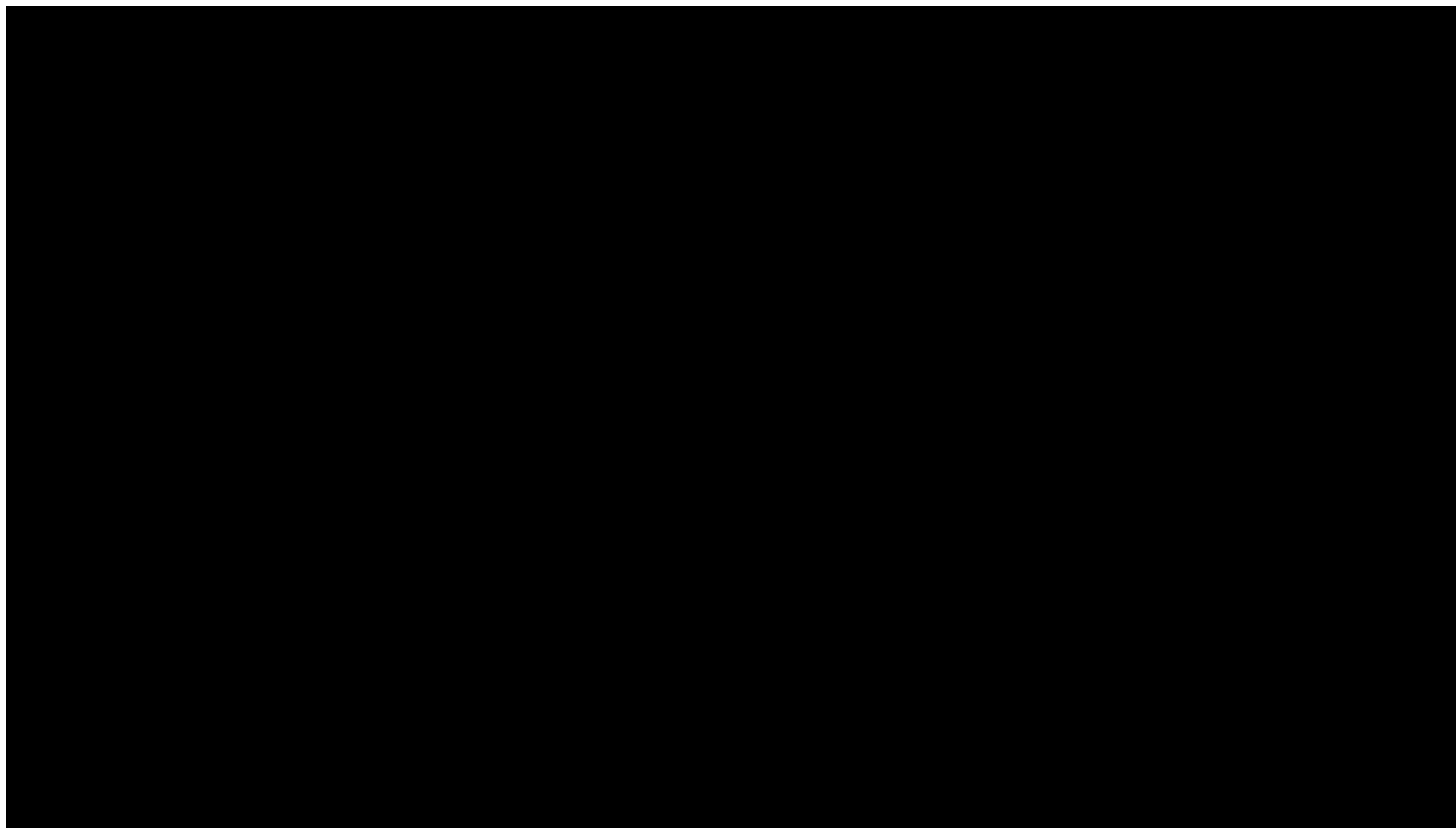
Zvukové záznamy

Film a mechanický záznam zvuku

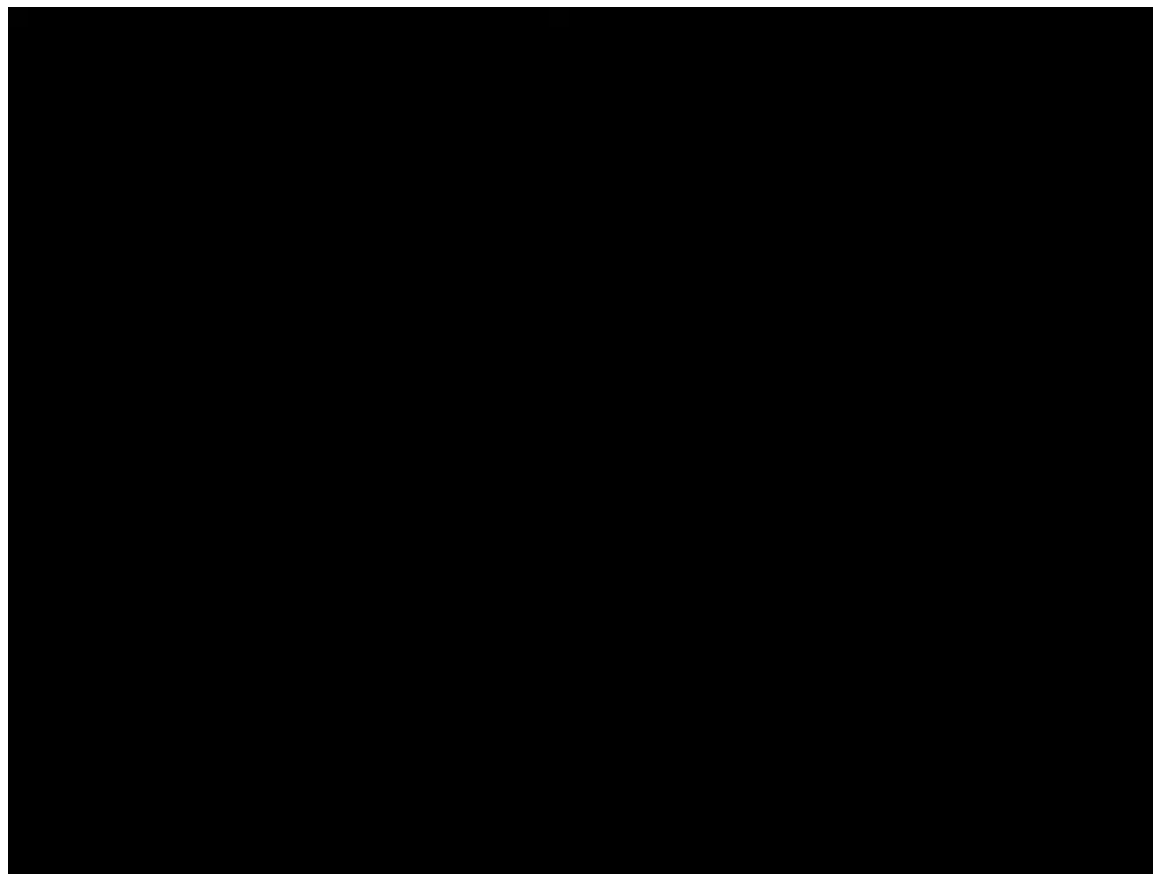

Film a mechanický záznam zvuku

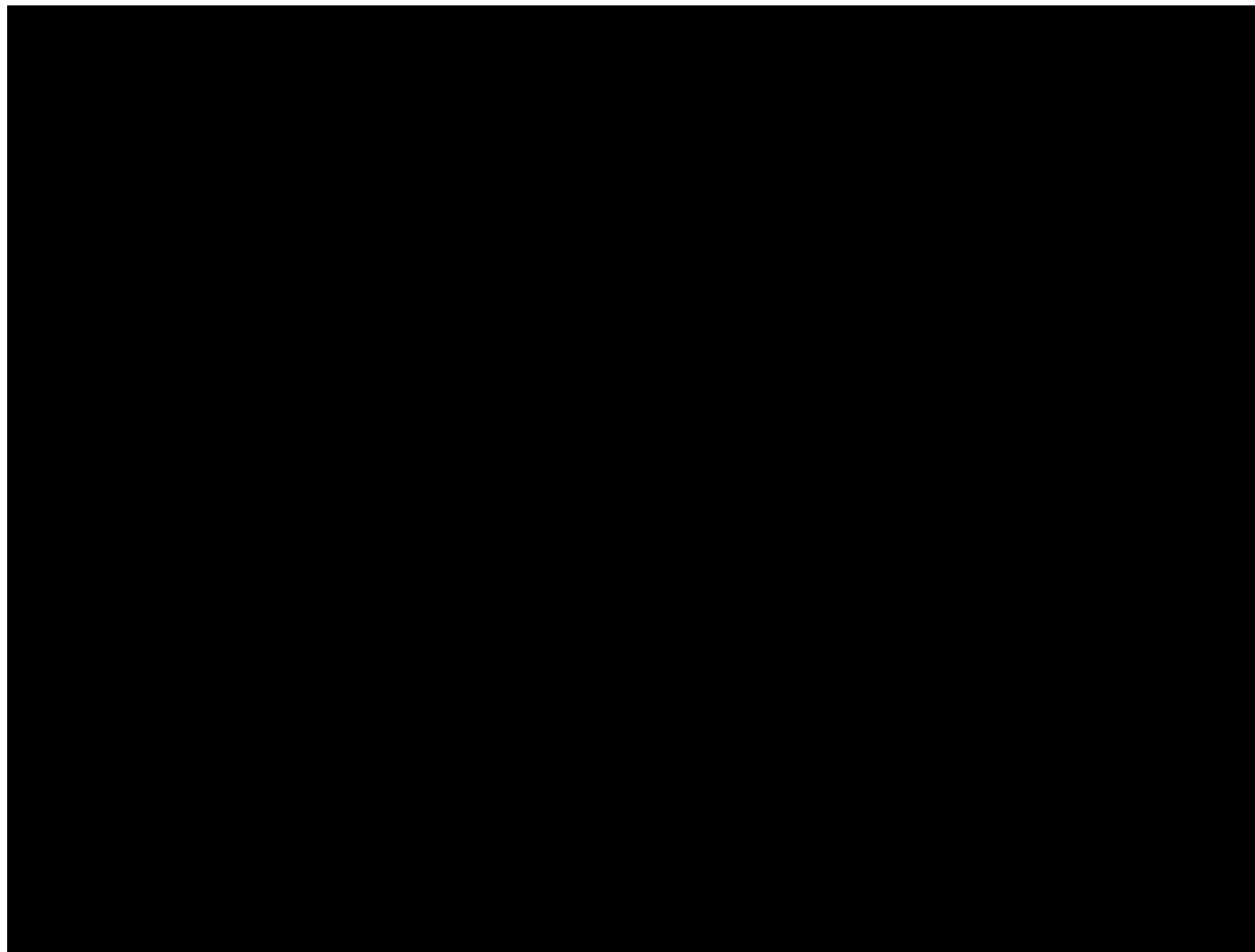
Film a mechanický záznam zvuku

Film a elektroakustický záznam zvuku

Jakou výhodu měl elektroakustický záznam
zvuku?

Film a elektroakustický záznam zvuku

Šíření zvukového systému v USA

– USA –

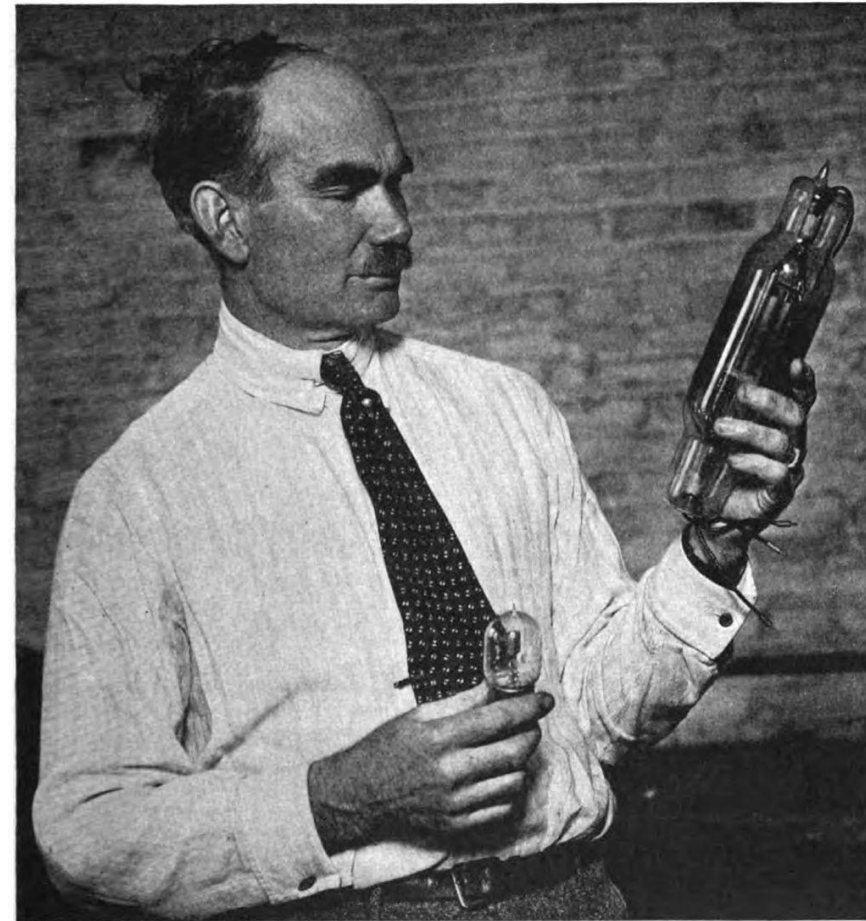
- počáteční vývoj mimo kontrolu studií

– Sound-on-film

- Lee DeForest
- 1923 – komerční projekce – DeForest Phonofilms
Vaudeville, krátkometrážní filmy

– Sound-on-disc

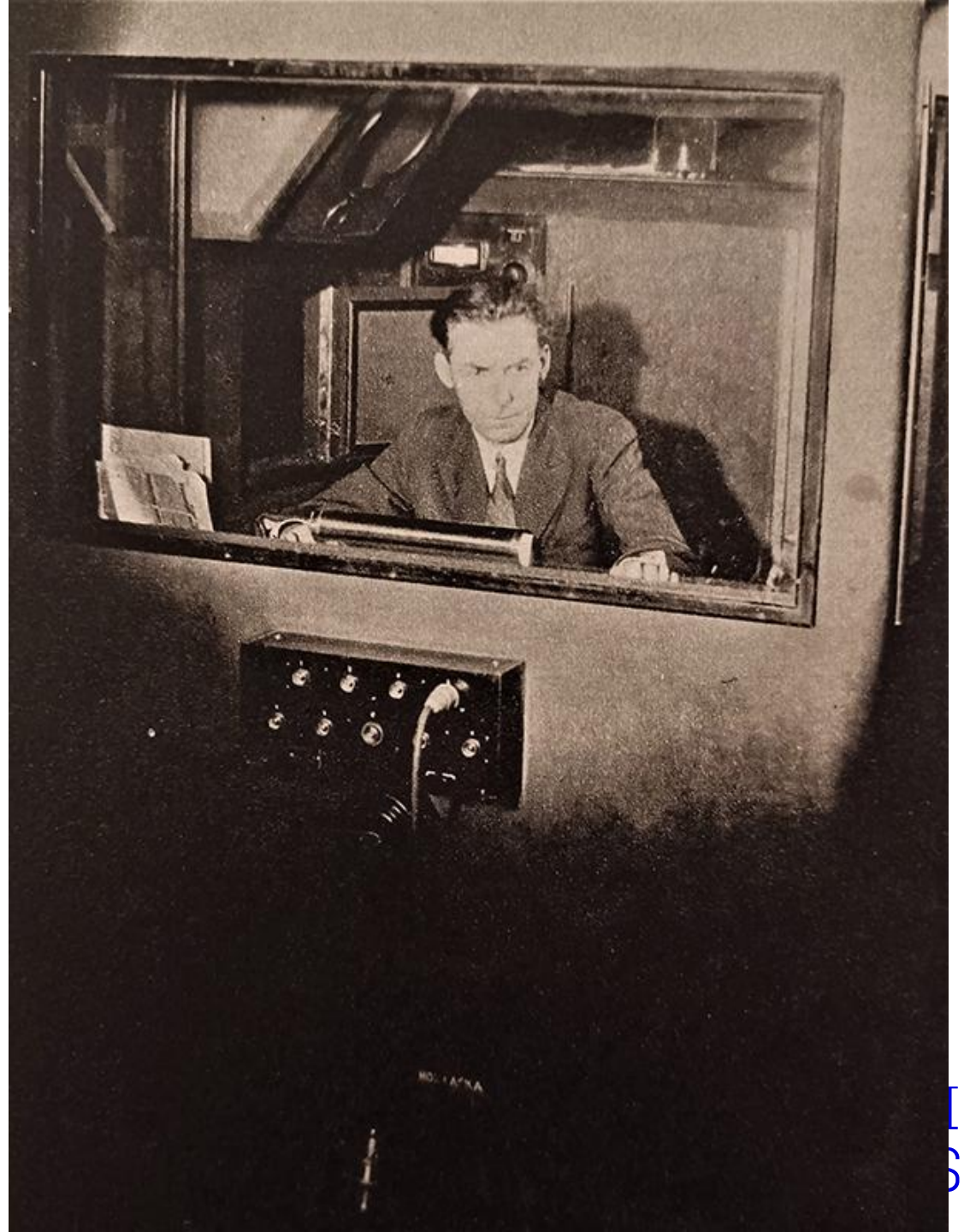
- Warner Bros.
- Vitaphone
- Don Juan (1926)
- Jazzový zpěvák (1927)
- Singing Fool (1929)

Šíření zvukových systémů v Evropě

- 1928 – Jazzový zpěvák v Londýně
- USA – 1927 -> Německo 1929 –
Singing Fool (1929)
  - Spory mezi USA (AT&T; General Electric) a Německem (Tobis; Siemens & Halske; A.E.G.)
  - Do června 1930
- 1929
  - Ich küsse ihre Hände Madam
Richard Tauber
  - Blackmail
Alfred Hitchcock
- Tobis – Tri-Ergon

Jaké změny přinesl zvukový film?

- Film přestal být čistě vizuální
  - přiblížil se divadlu, pomalý střih, znesnadnění pohybů kamery
- Jazykové verze
- Titulkování
- Změny v popularitě jednotlivých kinematografií
- Narušení stávajících průmyslových struktur

Film Europe

- Iniciativa spojující evropské státy proti konkurenci USA
  - Samostatně jim evropské státy nemohly čelit
- Erich Pommer
- Hlavní kinematografie
  - Německo, VB, Francie
- 1924 – spojení UFA-Aubert
- Vývoz herců, hvězd
- Produkce měla mít mezinárodní punc
- Zavedení dovozních kvót

země původu	uvádění filmů (v procentech)					
	Německo		Francie		Velká Británie	
	1926	1929	1926	1929	1926	1929
USA	45	33	79	48	84	75
Německo	39	45	6	30	6	9
Francie	4	4	10	12	3	2
Velká Británie	0,4	4	0,4	6	5	13

Problémy se zvukovým filmem

Distribuce filmu v jiném jazyce

Fenomén „Goat-Glenders“

Dabing

Titulky

Jazykové verze – [1](#), [2](#)

Souběžně natáčené

Natáčení s prodlevou

Vícejazyčná jazyková verze

Jazykové verze

První zvukové filmy

- Typy zvukového filmu
- 1. fonofilm = němý film s hudebním doprovodem
- 2. částečný fonofilm = němý, některé scény ozvučené
- 3. film se zvukovými efekty – hudba + zvukové efekty
- 4. mluvené filmy – původně 100% mluvené filmy → 25% mluvené filmy

Příchod zvukového filmu do Německa

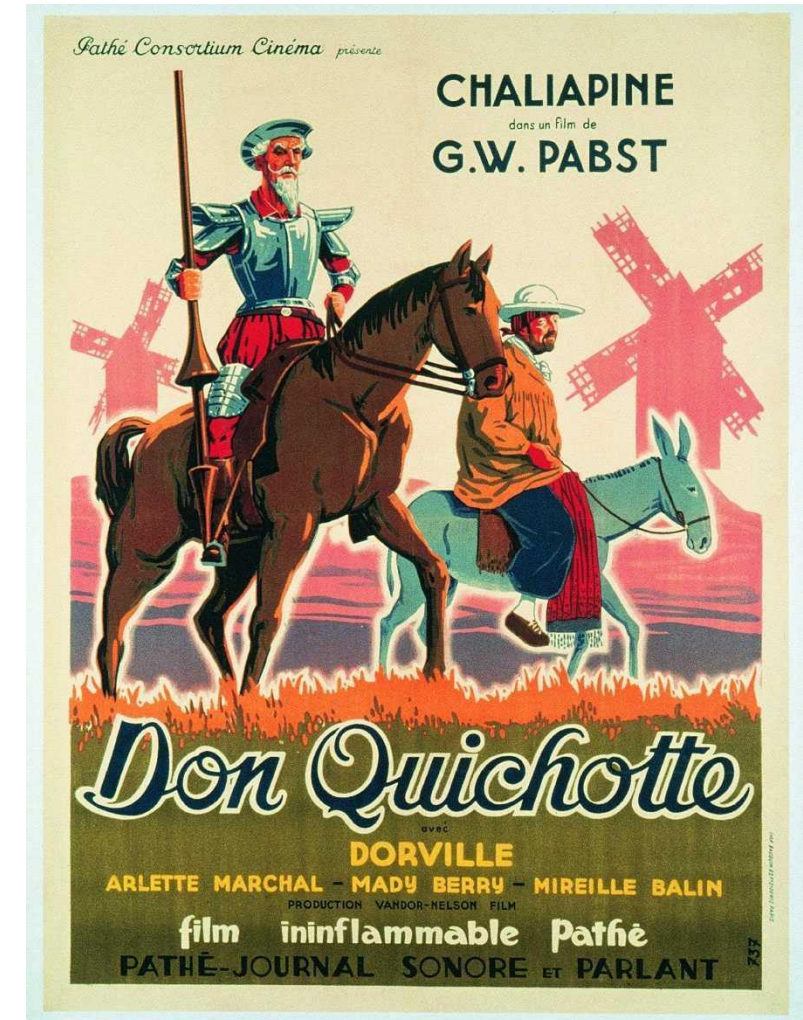
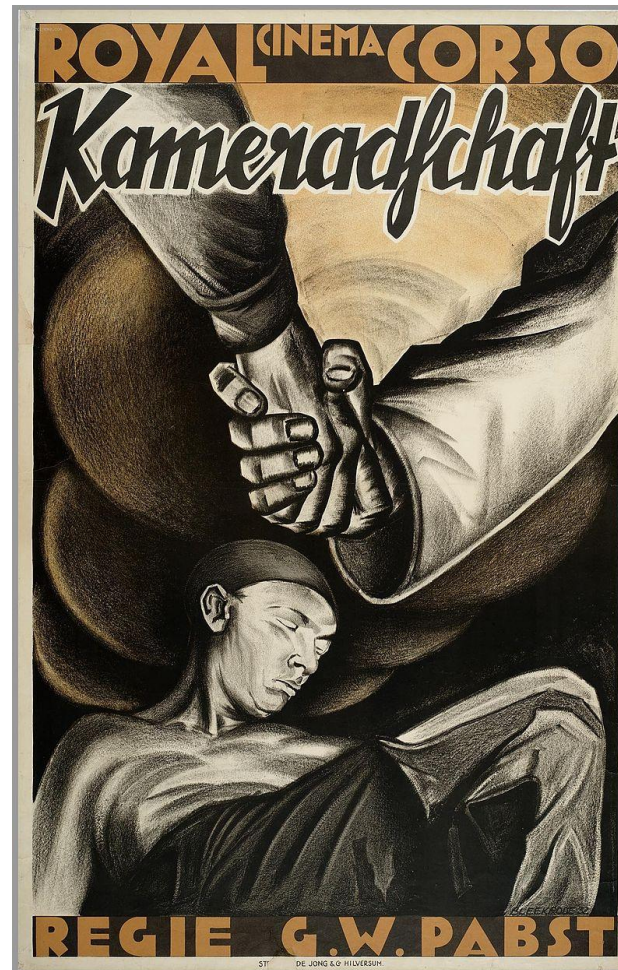
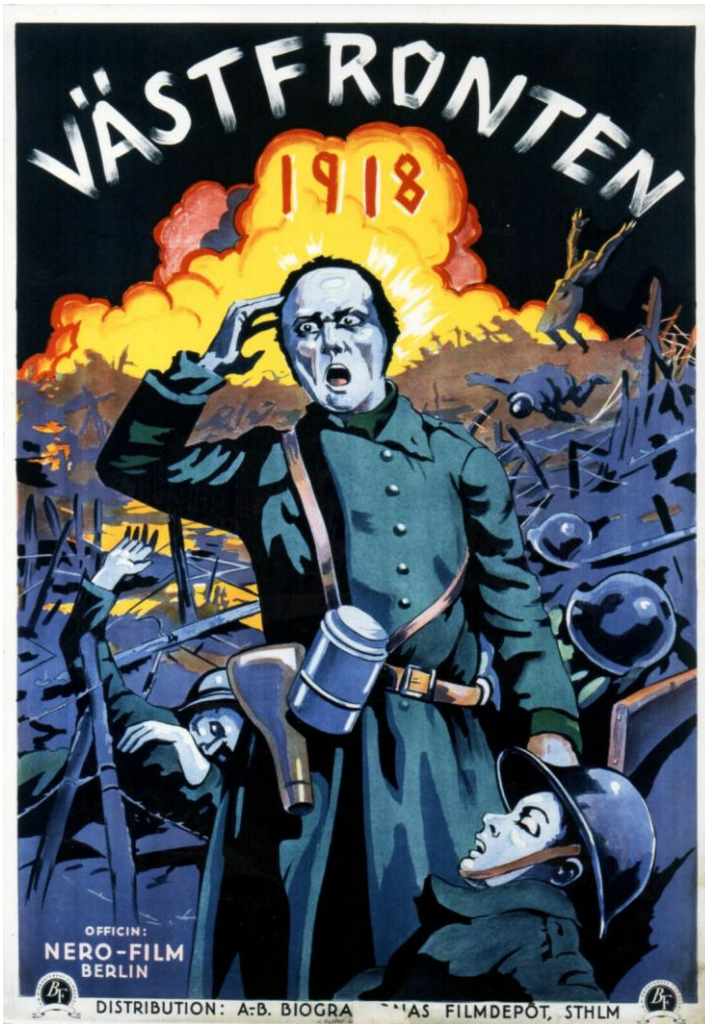
- Německá produkce
  - 1928 – 224 filmů (0 zvuk); 1929 – 183 filmů (8 zvuk); 1930 – 146 filmů (100 zvuk); 1931 – 144 filmů (142 zvuk)
- 1932 – 3800 zvukových kin
- Problémy s jazykem
- 1. mluvený film *Land ohne Frauen* (1930)
- Počátek zvuku – období rozkvětu před nástupem nacistů
  - Odchod filmařů do exilu
- Experimentování se zvukem
  - Fritz Lang – zvukové přesahy mezi scénami – *M* (1931)
  - Pabst – *Westfront 1918* (1930), *Kameradschaft* (1931)
  - Max Ophüls – *Die verkaufte Braut* (1932), *Liebelei*
  - Leontine Sagan – *Mädchen in Uniform* (1931)
  - Nejúspěšnější muzikály, historická dramata
    - Erik Charrell – *Der Kongreß tanzt* (1931),
    - Wilhelm Thiele – *Die Drei von Tankstelle* (1931)
  - Josef von Sternberg – *Der blaue Engel* (1930)
  - Všichni tito jmenovaní odešli do exilu

Fritz Lang

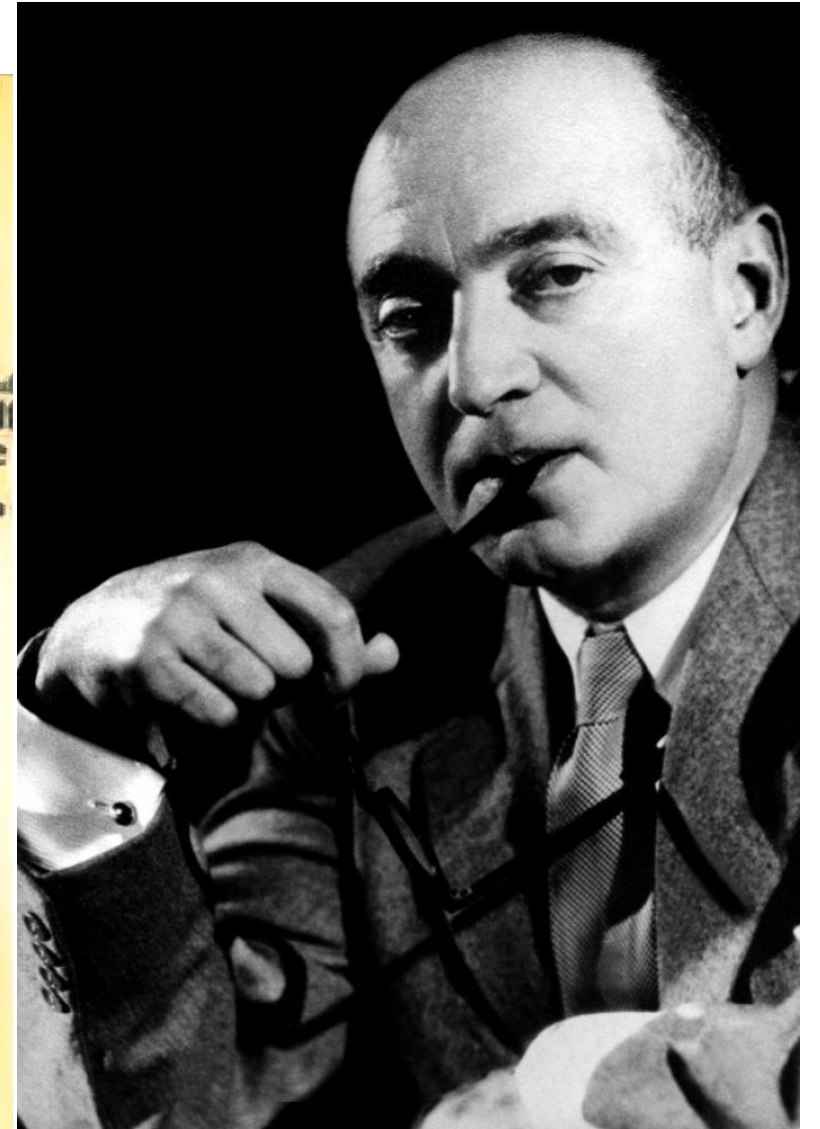
- 1929 – Frau im Mond – Werner von Braun
- 1931 – M – Vrah mezi námi - Předchůdce film-noir
- 1933 – Testament dr. Mabuse
- Odešel po nástupu nacistů - Rozhovor s Goebbelsem

Georg Wilhelm Pabst

Max Ophüls

Francie

- Konec němého období=konec impresionismu
  - Rozcházení filmařů v jejich zájmech
  - Devalvace postupů -> oslabení účinků
  - Experimentování v dalších směrech - Vliv experimentálních filmů
- Menší zájem o financování
- Zavedení zvuku
- 1929 – koncentrace na trhu
  - spojením vytvoření dvou majoritních společností Pathé-Natan a Gaumont-Franco-Film-Aubert
- Přebírání postupů jinými tvůrci

30. léta

- Poptávka po domácím zvukovém filmu vs. Hospodářská krize
- Výrazně nižší objem než jiné kinematografie
- Podnikatelské problémy
- Relativní umělecké svoboda
  - Decentralizovaná kinematografie
- 1930 – Sous les toits de Paris
  - R. René Clair
- 1935 – polovina trhu
- Studiové filmy
  - Populární hvězdy; Nákladné produkce; Literární adaptace

Velká Británie

- Cinematograph Films Act of 1927
- Úmysl podpořit vertikální integraci v Británii
  - Inspirace Hollywoodem
- Vytvoření umělého trhu pro britské filmy
- Kvóta povinného objemu promítání britských filmů
  - 7,5% -> 1935 – 20% -> 1937 – 25%
- Rozporuplné vnímání
  - Drahé produkce
  - quota quickies – co je quota quickie?
    - Britské produkce amerických
    - Alexandr Korda x Mancunian films
  - Umožnila nástup zvuku a nákladné zvukové technologie
- Alfred Hitchcock
- Alexander Korda

Nizozemí & Belgie

Nizozemí

- Několik vln filmové produkce
- Po 1. sv. válce
- 30. léta s nástupem zvuku
  - 1934-1940 – 37 hraných filmů
- Pozice emigrantů
  - De Spooktrein (1939) – r. Karel Lamač

Belgie

- 4 hrané filmy
  - 1933 – koprodukční podíl
  - 1934
  - 1937
  - 1939

Sovětský svaz

- 1926 – P. T. Tager; Alexandr Šorin
- [Tri-Ergon](#)
- 1929 – první aparatura
- Tagefon; Šorinfon
- 1928 – manifest – *Budoucnost zvukového filmu*
- [Cesta do života](#) (1931) – Nikolaj Ekk
- Zvuk zpožděn dopady hospodářské krize
  - Némé filmy ještě r. 1934
- Potlačování montážní školy – směřování k socialistickému realismu
  - Dozvuky do r. 1933

Japonsko

- Přetrvávání produkce němých filmů
  - 1938 – třetina filmů byla němá
- The Lieutenant's Daughter (Taii no musume, 1929)
  - R. Ochiai Namio
- Kokyô (Fujiwara Yoshie no furusato, 1930)
  - R. Kendži Mizoguči
- *An Inn in Tokyo* (1935)
  - R. Jasudžiró Ozu
  - Němý
- Tradice vypravěče – „benší“
- Mina Talkie x Eastphone Talkie

